

[Levinsen.]

nem Diktering af Arbejdslønninger, hos private og i Kommunerne, der er saa smaa, at Landarbejderne i stort Tal vil glide over paa Fattigvæsenet, om den Udvikling skal fortsættes.

Skønt man fra visse Sider hævder, at billig Arbejdskraft er Midlet til Afskaffelse af Arbejdsløsheden, saa har vi paa Landet, hvor Arbejdslønningerne nu er mindre end det halve af Byerhvervenes, en Arbejdsløshed, der er større end i Byerne. Jeg henviser saaledes til, at i Oktober Maaned var Arbejdsløsheden blandt Landarbejderne 42 pCt., medens den i Arbejdsmandsfiget med bymæssige Lønninger kun var 34 pCt., og saa er her endda Tale om Oktober Maaned, der er en af Landbrugets allerbedste Maaneder med den mindste Arbejdsledighed. Jeg synes i og for sig ikke, at disse Kendsgerninger er noget særlig godt Argument for at afskaffe Arbejdsløsheden ved Lønedsættelse. Nu maa det naturligvis medgives, at den stærkt udviklede Maskinteknik i Landbruget har skabt et særligt Problem ved Beskæftigelse af færre Arbejdere en kortere Tid af Aaret. Derfor befinder Landarbejderne sig ogsaa efterhaanden i en halvt permanent Tilstand af Arbejdsledighed. Selv i Aar, hvor Landbruget gaar relativt godt, har vi paa Landet en betydelig Arbejdsløshed om Vinteren, begyndende tidligt paa Efteraaret og strækkende sig langt hen paa Forsommeren.

Saaledes begynder der under en ny Form at rejse sig et nyt Landarbejder-spørgsmaal i Danmark. Paa Landet gaar de gifte Arbejdere ledige, ofte til en af Kommunen karrig tilmaalt Understøttelse, med de mest lovende Udsigter til Fattigvæsenet, og den Landarbejderungdom, som Landbruget ikke længere har Anvendelse for og heller ikke har Plads til, samles efter Skiftedagen inde i Byerne og indrulleres i de arbejdsløses og oftest ogsaa i de hjemløses Armé. Det er en højst foruroligende Udvikling, som hverken er Landbruget eller Samfundet værdigt.

I øvrigt giver Landarbejdernes hele sociale Stilling vist Anledning til mangehaande Betragtninger for dem, som Folkets Sundhed og Samfundets Velfærd ligger paa Sinde: ringe Udsigter til Beskæftigelse og i bedste Fald Beskæftigelse til meget slette Arbejdsvilkaar, daarlige Boliger til relativt høj Husleje, med en ringe Retsbeskyttelse, men udsat for et mægtigt socialt og økonomisk Tryk fra Arbejdsgiverne i de fleste Landkommuner.

Saaledes er Stillingen for Arbejderne

i vort Lands Hovederhverv. Hvor vi gennem Aarene har søgt Domstolenes Beskyttelse mod Overgreb fra Arbejdsgiverens Side, kan vi ikke glæde os over, at de har vist os nogen særlig Forstaaelse, hvorimod Domstolene i de store Sager synes at have en levende Forstaaelse af, at Landbrugets Arbejdsgivere i den sociale Kamp trænger til Domstolenes Beskyttelse. Imidlertid er Vilkaarene, ogsaa i Kraft af en Række Domme, der kun kan være afsagt, fordi man ikke kan se den sociale Side af Forholdene paa Landet, blevet saa fortvivlede for Landbrugets Arbejdere, at Samfundet maa gribe ind, dersom denne Arbejderklasse ikke fuldkommen skal forarmes og proletariseres.

Jeg henvender mig derfor til den højtærede Statsminister, der alle Dage har været Landarbejdernes Ven ved sin Forstaaelse og Interesse for Landarbejdernes Kaar, og som har omsat denne Interesse i Handling dér, hvor de fleste i de andre Partier kun har haft Ord, om at overveje, om det ikke var muligt at nedsætte en Landarbejderkommission med den Opgave at undersøge Landarbejdernes Kaar, Lønninger, Arbejdstid, Boligforhold og den faktiske Retstilstand, der eksisterer i Landarbejdernes Forhold til deres Arbejdsgivere, og herom fremkomme med autentiske Oplysninger. Jeg ved, at naar saadanne autentiske Oplysninger kommer frem, vil de forbavne en meget stor Del af dette Samfunds Borgere. Endvidere skulde Kommissionen fremkomme med Forslag om Forbedringer og Beskæftigelse, herunder Forslag om Opførelse af Boliger, hvor Opførelse af saadanne er rimelige og forsvarlige. Fremdeles skulde en saadan Kommission overveje en Række andre Spørgsmaal, bl. a. Spørgsmaalene om Landbrugselevernes Uddannelse samt en Revision af Medhjælperlovens Bestemmelser, om Forligskommissioner, og ligeledes Spørgsmaalet om Sikkerhedsstillelse for den af Landarbejderne fortjente, men ikke udbetalte Arbejdsløn.

Der rejser sig med Hensyn til Landarbejderspørgsmaalet i det hele en Række alvorlige og aktuelle Problemer, hvoraf jeg kun har berørt nogle enkelte, f. Eks. den Pligt, Medhjælperloven paalægger Medhjælperen til at lade indtil 3 Maaneders Løn blive staaende hos Arbejdsgiveren, medens der ikke noget Sted i Loven gives nogen Sikkerhed for, at Medhjælperen faar den fortjente Løn, Loven nægter ham at faa udbetalt før Skiftedag. I de senere Aar med de hyppige Konkurs har dette Forhold med det yderst svage Privilegium, der er for forfalden Arbejdsløn, medført, at mange fat-